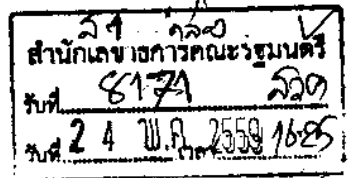

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๐๐๕/๘๗๑

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง สรุปผลการประชุมระดับผู้นำว่าด้วยความมั่นคงทางนิวเคลียร์ ครั้งที่ ๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๐๔๕๑ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๙

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. สรุปผลการประชุมระดับผู้นำว่าด้วยความมั่นคงทางนิวเคลียร์ ครั้งที่ ๔
 ๓. รายชื่อข้อเสนอความร่วมมือโดยสมัครใจ (Gift Baskets)
 ๔. สรุปผลการหารือทวิภาคีของนายกรัฐมนตรี
 ๕. สรุปผลการหารือทวิภาคีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
 ๖. ตารางติดตามผลการประชุมระดับผู้นำว่าด้วยความมั่นคงทางนิวเคลียร์ครั้งที่ ๔ และภารกิจอื่น ๆ

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบร่างแถลงการณ์การประชุมระดับผู้นำว่าด้วยความมั่นคงทางนิวเคลียร์ ปี ค.ศ. ๒๐๑๖ และร่างแผนปฏิบัติการ ๕ ฉบับ พร้อมอนุมัติให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับรองแถลงการณ์และร่างแผนปฏิบัติการดังกล่าวโดยไม่มีการลงนามในช่วงการประชุมระดับผู้นำว่าด้วยความมั่นคงทางนิวเคลียร์ ครั้งที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๓๑ มีนาคม - ๑ เมษายน ๒๕๕๙ ณ กรุงวอชิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา ความแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียน ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

นายกรัฐมนตรีได้เข้าร่วมการประชุมระดับผู้นำว่าด้วยความมั่นคงทางนิวเคลียร์ ครั้งที่ ๔ รวมทั้งกิจกรรมคู่ขนานและภารกิจอื่น ๆ ระหว่างวันที่ ๓๐ มีนาคม - ๑ เมษายน ๒๕๕๙ ณ กรุงวอชิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้าร่วมด้วย ในการนี้ นายกรัฐมนตรีได้ร่วมรับรองแถลงการณ์และแผนปฏิบัติการตามนัยหนังสือที่อ้างถึง และมีโอกาสเข้าเฝ้าฯ สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ที่สองแห่งจอร์แดนในช่วงการประชุมดังกล่าว รวมทั้งพบหารือกับภาคเอกชนสหรัฐฯ และตัวแทนชาวไทยที่ทำงานอยู่ในธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศด้วย

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

แม้ว่าผลการประชุม แถลงการณ์และแผนปฏิบัติการดังกล่าว จะไม่มีผลกระทบและไม่ถือเป็นพันธกรณีทางกฎหมายต่อไทย เนื่องจากเป็นเพียงการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางนิวเคลียร์และการต่อต้านการก่อการร้ายทางนิวเคลียร์ อย่างไรก็ตาม อาจเกี่ยวพันกับรัฐบาลในเชิงนโยบายและเกี่ยวข้องกับการดำเนินการของหลายหน่วยงานเพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ จึงต้องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบผลการประชุมดังกล่าว ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา ๔(๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการ

/กระทรวง...

กระทรวงการต่างประเทศ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เป็นการประสานงานเชิงนโยบายและเป็นแนวทางแก่หน่วยงานต่าง ๆ ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔. สาระสำคัญของเรื่อง

การประชุมระดับผู้นำว่าด้วยความมั่นคงทางนิวเคลียร์มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางร่วมกันในการเสริมสร้างความมั่นคงทางนิวเคลียร์และต่อต้านการก่อการร้ายที่ใช้อาวุธนิวเคลียร์ท่ามกลางกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลงไป โดยครั้งนี้ มีผู้แทนในระดับผู้นำประเทศเข้าร่วม ๓๕ ประเทศ (จาก ๕๒ ประเทศ)

๔.๑ สรุปผลการประชุม (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๔.๑.๑ ประเด็นสำคัญจากการประชุม

(๑) การเสริมสร้างความมั่นคงทางนิวเคลียร์ ประเทศส่วนใหญ่ย้ำความสำคัญของการเสริมสร้างความมั่นคงทางนิวเคลียร์ และความร่วมมือเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายในภาพรวม สืบเนื่องจากเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในหลายประเทศในช่วงที่ผ่านมา รวมถึงการใช้อาวุธเคมีในซีเรียและการใช้อากาศยานที่ไม่มีนักบินของกลุ่มก่อการร้ายต่าง ๆ สะท้อนถึงภัยคุกคามและความเสี่ยงที่อาวุธนิวเคลียร์หรือสารกัมมันตรังสีจะตกอยู่ในมือของผู้ก่อการร้าย จึงจำเป็นต้องเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเน้นการแลกเปลี่ยนข้อมูลและข่าวกรอง และการร่วมฝึกซ้อมเหตุการณ์จำลองสถานการณ์ก่อการร้ายระดับระหว่างประเทศมากขึ้น นอกจากนี้ บางประเทศได้หยิบยกประเด็นด้านการลดอาวุธนิวเคลียร์และการไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ซึ่งจะต้องดำเนินการควบคู่กันอย่างสมดุลเพื่อส่งเสริมความมั่นคงระหว่างประเทศด้วย

(๒) โครงการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือ หลายประเทศให้ความสนใจ โดยเฉพาะกรณีการทดลองระเบิดนิวเคลียร์และการส่งดาวเทียมเมื่อเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา และประณามการกระทำของเกาหลีเหนือ โดยเรียกร้องให้ปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ ในขณะที่บางประเทศกล่าวถึงกรณีอิหร่านว่า เป็นตัวอย่างของความสำเร็จในการเจรจาและเสริมสร้างความมั่นคงระหว่างประเทศ

๔.๑.๒ บทบาทของไทย

แม้ไทยจะไม่ใช่ประเทศที่ครอบครองอาวุธนิวเคลียร์และไม่มีโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ แต่ใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์ในทางสันติอย่างแพร่หลาย อีกทั้งไทยเป็นศูนย์กลางการค้าและขนส่งที่สำคัญแห่งหนึ่งในภูมิภาค การเข้าร่วมประชุมของนายกรัฐมนตรีจึงเป็นการร่วมแสดงบทบาทที่แข็งขันในการเสริมสร้างความมั่นคงทางนิวเคลียร์ในเวทีระหว่างประเทศ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาคมโลก ซึ่งไทยได้ประโยชน์จากการดำเนินมาตรการที่เคร่งครัดเพื่อลดความเสี่ยงจากความประมาทเลินเล่อด้วย โดยในถ้อยแถลงของไทยได้เน้นย้ำนโยบายด้านความมั่นคงทางนิวเคลียร์ ซึ่งแต่ละรัฐมีความรับผิดชอบที่ต้องดำเนินงานเรื่องนี้ โดยจะต้องกำหนดมาตรการป้องกันและรองรับอย่างรัดกุม และเรียกร้องให้ทุกประเทศร่วมมือและดำเนินการเรื่องนี้อย่างจริงจัง

๔.๑.๓ ผลลัพธ์ของการประชุม

(๑) ที่ประชุมรับรองแถลงการณ์การประชุมระดับผู้นำว่าด้วยความมั่นคงทางนิวเคลียร์ ปี ค.ศ. ๒๐๑๖ และแผนปฏิบัติการ ๕ ฉบับ เพื่อแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรมในการลดภัยคุกคามจากการก่อการร้ายทางนิวเคลียร์ รวมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือผ่านองค์การระหว่างประเทศและกรอบความริเริ่มต่าง ๆ

/(๒) นอกจาก...

(๒) นอกจากเอกสารผลลัพธ์ข้างต้น ไทยได้ร่วมสนับสนุนข้อเสนอความร่วมมือโดยสมัครใจ (Gift Baskets) จำนวน ๑๑ เรื่อง (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) เพื่อขยายความร่วมมือด้านความมั่นคงทางนิวเคลียร์ในสาขาต่าง ๆ ตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างศักยภาพของหน่วยงานและพัฒนาระบบการดำเนินงานของไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔.๑.๔ เรื่องอื่น ๆ

สถาบันพลังงานปรมาณูสุริยาฯ ได้มอบรางวัล Nuclear Industry Summit (NIS) Award ให้แก่นายกรัฐมนตรี เพื่อขอบคุณที่ไทยให้ความร่วมมือก่อกำจัดแร่ยูเรเนียมเสริมสมรรถนะสูงให้หมดไป

๔.๒. การหารือทวิภาคีและภารกิจอื่น ๆ

๔.๒.๑ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙ นายกรัฐมนตรีได้เข้าร่วมและกล่าวสุนทรพจน์ในงานเลี้ยงรับรองอาหารค่ำซึ่งจัดโดยสภาธุรกิจสหรัฐอเมริกา-อาเซียน และสภาหอการค้าสหรัฐอเมริกา เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในประเทศไทยและเชิญชวนให้ภาคเอกชนของสหรัฐอเมริกาขยายการค้า การลงทุน และความเป็นหุ้นส่วนกับประเทศไทย พร้อมทั้งได้หารือกับบริษัท Guardian และบริษัท Motorola Solution

๔.๒.๒ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ นายกรัฐมนตรีได้รับฟังการนำเสนอจากตัวแทนชาวไทยที่ทำงานอยู่ในธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เกี่ยวกับมุมมองขององค์กรทั้งสองต่อสภาพเศรษฐกิจของไทย และข้อริเริ่มของธนาคารโลกในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามแนวทางประชารัฐ พร้อมทั้งมอบแนวทางและคำแนะนำเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของชาวไทยในต่างประเทศในการเสริมสร้างความปรองดองและการพัฒนาประเทศ

๔.๒.๓ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๙ นายกรัฐมนตรีได้เข้าเฝ้าฯ สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ที่ ๒ แห่งจอร์แดน โดยฝ่ายจอร์แดนได้ขอบคุณฝ่ายไทยสำหรับโครงการฝนหลวง และหารือเรื่องความร่วมมือด้านความมั่นคงและการทหาร สรุปประเด็นการหารือตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ นอกจากนี้ นาย ลี เซียน ลุง นายกรัฐมนตรีสิงคโปร์ยังได้ขอหารืออย่างไม่เป็นทางการเพื่อขอบคุณที่นายกรัฐมนตรีตอบรับคำเชิญเข้าร่วมและเป็นองค์ปาฐกในการประชุมสุดยอดความมั่นคงเอเชีย (Shangri-La Dialogue) ที่สิงคโปร์ ในวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

๔.๒.๔ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้พบหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศตุรกี โดยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะกระชับความร่วมมือระหว่างกัน ในมิติต่าง ๆ ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น โดยเฉพาะด้านการค้าและการลงทุน ตลอดจนความร่วมมือในประเด็นระหว่างประเทศ นอกจากนี้ ฝ่ายตุรกียังได้เสนอทางเลือกใหม่ให้การแก้ไขปัญหาผู้ลี้ภัยล้นเข้าเมืองชาวอุยกูร์ที่เหลือนอยู่ในประเทศไทยด้วย สรุปประเด็นการหารือตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๔.๓. ข้อสังเกต / ข้อคิดเห็น

๔.๓.๑ ที่ประชุมได้หารือเกี่ยวกับประเด็นการก่อการร้ายอย่างกว้างขวาง รวมถึงการก่อการร้ายในรูปแบบอื่นนอกเหนือจากทางนิวเคลียร์ โดยหลายประเทศใช้การประชุมนี้เป็นเวทีผลักดันความร่วมมือในเรื่องนี้ด้วย

๔.๓.๒ การแสดงความเห็นในที่ประชุมนี้ ยังมีส่วนเร่งรัดและผลักดันทางอ้อมให้ประเทศต่าง ๆ เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการก่อการร้ายทางนิวเคลียร์ (International Convention for the Suppression of Acts of Nuclear Terrorism : ICSANT) ซึ่งไทยลงนามแล้ว แต่ยังไม่ได้ให้สัตยาบัน และอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองทางกายภาพต่อวัสดุนิวเคลียร์ และข้อแก้ไขอนุสัญญาฯ ปี ค.ศ. ๒๐๐๕

(Convention on the Physical Protection of Nuclear Materials : CPPNM and its 2005 amendment) ซึ่งไทยยังไม่ได้ลงนามเนื่องจากยังไม่มีกฎหมายภายในรองรับ โดยแถลงการณ์ของที่ประชุมในข้อ ๔.๑.๓ (๑) ได้กล่าวถึงความสำคัญของอนุสัญญาทั้ง ๒ ฉบับ และการส่งเสริมความเป็นสากล โดยเชิญชวนให้ประเทศต่าง ๆ เข้าเป็นภาคี ในส่วนของไทย ร่างพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติฉบับใหม่อยู่ระหว่างการพิจารณาของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อประกาศใช้แล้ว จะเป็นกรอบกฎหมายที่รองรับการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องและไทยจะสามารถให้สัตยาบันเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาทั้งสองฉบับข้างต้นได้

๔.๓.๓ การประชุมนี้เป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองในระดับผู้นำ แม้จะมีประเทศที่เข้าร่วมไม่ครบทั้งหมด และยังไม่ครอบคลุมประเทศที่มีบทบาทสำคัญในประเด็นความมั่นคงทางนิวเคลียร์ทั้งหมด เช่น เกาหลีเหนือ อิหร่าน และรัสเซีย (รัสเซียเคยเข้าร่วมประชุมในรอบนี้ แต่ได้ถอนตัวไปเมื่อปี ๒๕๕๗) จึงเป็นความท้าทายที่จะดำเนินการตามแถลงการณ์ฯ และแผนปฏิบัติการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเจตนารมณ์โดยสมบูรณ์

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

๖. ผลกระทบ

การดำเนินการในระดับชาติเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ด้านความมั่นคงทางนิวเคลียร์และการต่อต้านการก่อการร้ายที่ใช้นิวเคลียร์ จำเป็นต้องอาศัยการทำงานที่มีความเชื่อมโยงและบูรณาการกันของหน่วยงานไทยที่เกี่ยวข้อง และการส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๙.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบการรับรองร่างแถลงการณ์และร่างแผนปฏิบัติการ ๕ ฉบับของการประชุมร่วมระดับผู้นำว่าด้วยความมั่นคงทางนิวเคลียร์ ครั้งที่ ๔ ณ กรุงวอชิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา และอนุมัติให้นายกรัฐมนตรีรับรองแถลงการณ์ดังกล่าว โดยไม่มีการลงนาม

๙.๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบให้ดำเนินการตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ที่ ๑๕๔๐ (ค.ศ. ๒๐๐๔) ว่าด้วยการไม่แพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

๙.๓ พระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

๙.๔ พระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอ ดังนี้

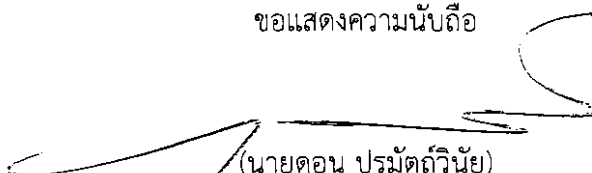
๑๐.๑ ให้คณะรัฐมนตรีรับทราบผลการประชุมระดับผู้นำว่าด้วยความมั่นคงทางนิวเคลียร์ ครั้งที่ ๔ และผลการปฏิบัติการกิจอื่น ๆ ของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศในช่วงการประชุมดังกล่าว

๑๐.๒ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาขอบหมายส่วนราชการที่มีภารกิจเกี่ยวเนื่องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปในโอกาสแรกตามนัยตารางติดตามผลการประชุมระดับผู้นำว่าด้วยความมั่นคงทางนิวเคลียร์ครั้งที่ ๔ และภารกิจอื่น ๆ ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๑๐.๓ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาขอบหมายให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องติดตามผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติฉบับใหม่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย
จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายตอน ปรมัตถวินัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมองค์การระหว่างประเทศ

กองสันติภาพ ความมั่นคงและการลดอาวุธ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๑๓๒, ๑๒๑๓๔

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๗๑, ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๗๓